

Ri nab'e carta xutz'ib'aj ri Juan

Ri Tzij re k'aslemal

¹ Kaqatz'ib'aj pan wa carta che alaḡ chwi ri Jun xex chi k'o lo wi echiri' k'amaja' ne ka'an ruwachulew, puwi sa' taq ri xub'i'ij yey puwi ri qilom ruk' ri qawach. Ma paqatzij wi xqil uwach y xqachap ne ruk' ri qaḡ'ab'. Kojtz'ib'an k'u ri' puwi ri Jun paqatzij wi e ri Tzij,* ri kuya k'aslemal.

² Wa Jun kuya k'aslemal xk'un che ruwachulew yey ri'oj xqil uwach. E uwari'che kaḡab'i'ij sa' ri qilom y kaḡaḡ'alajisaj k'u che alaḡ puwi wa Jun na jinta utaqexik ruk'aslemal. Rire xex chi k'o lo wi ruk' ri Qaḡaw Dios yey xuḡ'alajisaj k'u rib' chiqawach ri'oj.

³ Janipa k'u ri qilom y ri qatom, e kaḡaḡ'alajisaj pan che alaḡ; ma e kaḡaj ku'an alaḡ xa jun quk' ri'oj jela' pacha' ri'oj paqatzij wi xa jun qa'anom ruk' ri Qaḡaw Dios y ruk' Ruk'ajol, wa' e ri Qanimajawal Jesucristo.

⁴ Kaqatz'ib'aj pan wa carta che alaḡ cha' junam kaki'kot alaḡ quk'.

Ri lik chirajawaxik wi e kojb'in chupa ri Q'ijsaḡ

⁵ Ek'u wa tzij qatom che ri Qanimajawal Jesucristo e kaḡaḡ'alajisaj che alaḡ: Ri Dios e Q'ijsaḡ yey ruk' Rire na jinta k'ana q'equ'malil.

---

* 1:1 Jn. 1:1

⁶ We kaqab'i'ij xa jun qa'anom ruk' ri Dios yey kojib'in chupa ri q'equ'malil, ri' kojelik xa oj aj raq'ul y na kojib'in ta k'u chupa ri Q'ijsaq.

⁷ No'j we kojib'in chupa ri Q'ijsaq jela' pacha' ri Dios k'o pa ri Q'ijsaq, ri' xa jun qa'anom chiqawach. Yey ronoje ri qamak kach'ajtaj* k'u ri' ruma rukik'el ri Qanimajawal Jesucristo, Ruk'ajol ri Dios.

⁸ Pero we kaqab'i'ij na jinta qamak, ri' xa e kaqa-sok qib' chiqib'il qib' y na qatzij ta ri kaqab'i'ij.

⁹ No'j we kaqaq'alajisaj ri qamak chwach ri Dios, Rire kukuy qamak y kojuch'aj che ronoje ri na utz taj k'o pa qanima', ma Rire lik jusuk' y ujikib'am uwach ku'an wa' yey Rire na ku'an ta raq'ub'al.

¹⁰ We kaqab'i'ij na oj ta makuninaq, ri' e pacha' kaqa'an aj raq'ul che ri Dios, ma kaqab'i'ij na qatzij ta ri ub'i'im kan Rire.*

2

Ri Qanimajawal Jesucristo kach'aw paqawi' chwach ri Dios

¹ Ralaq alaq walk'o'al chupa rub'i' ri Dios, kantz'ib'aj k'u pan wa' che alaq cha' na kamakun ta alaq. Yey we k'o junoq che alaq kamakunik, cheta'maj alaq k'o Jun kach'aw paqawi' chwach ri Qaqaw, wa' e ri Qanimajawal Jesucristo, yey Rire lik jusuk'.

---

* **1:7** Echiri' kub'i'ij kach'ajtaj ronoje ri qamak, wa' e ke'elawi, ri Dios kukuy ri qamak y na kape ta chi k'u ruq'atb'al tzij paqawi'.

* **1:10** Pr. 20:9; Ecl. 7:20

² E Rire ri xuya rib' xkam paqak'axel re tojb'al ri qamak. Y na xew ta re tojb'al ri qamak ri'oj, ma re tojb'al ri kimak konoje ri e k'o che ruwachulew.

³ We kaqa'an ri taqanik kuya ri Dios chiqe, kaq'alajin k'u ri' paqatzij wi qeta'am uwach Rire.

⁴ We k'o kab'i'n re: «Ri'in weta'am uwach ri Dios» yey na ku'an ta janipa ri taqanik kuya ri Dios che, ri' xa aj raq'ul y na jinta ri Q'ijsaq ruk'.

⁵ No'j ri kutaqej ri kub'i'ij ri Dios, ri' kaq'alajinik paqatzij wi lik k'ax kuna' ri Dios. We jek'ula' kaqa'an ri'oj, q'alaj k'u ri' paqatzij wi xa jun qa'anom ruk' Rire.

⁶ We k'o junoq kub'i'ij xa jun u'anom ruk' ri Dios, chirajawaxik k'u ri' chu'ana che rub'inik jela' pacha' rub'inik ri Qanimajawal Jesucristo.

Ri taqanik puwi ri saqil rutzil k'u'xaj

⁷ Hermanos, na kantz'ib'aj ta jun k'ak' tzi-jpixab'* che alağ, ma e kantz'ib'aj chwi ri xex chi k'o uk' alağ chwi ri petinağ loğ. Wa ojer tzi-jpixab' e ri xex chi tom wi lo alağ.

⁸ Na ruk' ta k'u ri', e pacha' k'ak' wa kantz'ib'aj che alağ, ma wa' lik xq'alajin che rub'inik ri Jesús yey kaq'alajin k'u che ri b'inik silab'ik ralağ, ma ri q'equ'malil katajin upakatajik y ri saqil Q'ijsaq kawon chik.

⁹ We k'o junoq kub'i'ij k'o chupa ri Q'ijsaq yey tzel karil ri ratz-uchağ', ri' k'a k'o pa q'equ'malil.

¹⁰ No'j we junoq k'ax kuna' ri ratz-uchağ', ri' k'o chupa ri Q'ijsaq y na jinta k'o kaminow re pa mak.

---

* **2:7** Wa tzi-jpixab' e ri k'ax kaqana' qib' chiqawach ruk' ri saqil rutzil k'u'xaj xuk'ut ri Jesús. Jn. 13:34

¹¹ Pero ri tzel karil ri ratz-uchaq', ri' k'a k'o pa q'equ'malil y kab'in k'u chupa wa'. Ruma la', na reta'am taj pachawi ke'ek wi, ma ruma k'o chupa ri q'equ'malil e junam ruk' pacha' potz'.

¹² Kantz'ib'aj pan wa' che alaq, ralaq walk'o'al chupa rub'i' ri Dios, ma kuytajinaq chi mak alaq ruma ri xu'an ri Qanimajawal Jesucristo.

¹³ Kantz'ib'aj pan wa' che alaq ri k'o alk'o'al alaq, ma xeta'maj alaq uwach ri Qanimajawal, ri xex chi k'o lo wi echiri' k'amaja' ne ka'ani' ruwachulew.

Kantz'ib'aj pan wa' chiwe ri ix alab'o-alito, ma ich'ijom chi uchuq'ab' ritzel winaq. Kantz'ib'aj pan wa' che alaq, ralaq walk'o'al chupa rub'i' ri Dios; ma xeta'maj alaq uwach ri Qaqaw.

¹⁴ Xintz'ib'an k'u pan che alaq ri k'o alk'o'al alaq, ma eta'am chi alaq uwach ri Qanimajawal, ri xex chi k'o lo wi echiri' k'amaja' ne ka'ani' ruwachulew.

Xintz'ib'an pan chiwe ri ix alab'o-alito, ma lik k'o ruchuq'ab' ri Dios iwuk' y Ruch'a'tem ri Dios lik tikil chupa ri iwanima' yey lik ich'ijom chi uchuq'ab' ritzel winaq.

¹⁵ Me'ek k'u'x alaq ruk' ri k'o che ruwachulew ruk' taq ri xa re ruwachulew. Ma we k'o junuq e ke'ek uk'u'x ruk' taq wa', ri' na k'ax ta kuna' ri Qaqaw.

¹⁶ Ma e ronoje ri na utz taj k'o che ruwachulew, na ruk' ta ri Dios petinaq wi, xa e re ruwachulew. Yey wa' e taq ri rayinik re ri qati'jil, ri rayinik re

kaqa'an qe'oj che janipa ri kaqilo y ri rayinik re yakb'al qaq'ij.

¹⁷ Ek'u ruwachulew xa kak'isik junam ruk'ronoje ri rayinik na utz taj k'o chwach; no'j k'u ri ka'anaw janipa ri karaj ri Dios, ri' na jinta utaqexik ruk'aslemal.

Qachajij qib' chikiwach ri e aj sokoso'nel

¹⁸ Alaq walk'o'al chupa rub'i' ri Dios, oj k'o chi che ruk'isb'al q'ij. Qeta'am chi wa', ma tom chi alaq e kak'un lo ri jun kayaktaj chirij ri Cristo, ri kab'i'x “anticristo”^{*} che. Yey wo'ora lik e k'i chi ri eyaktajinaq chirij ri Cristo.

¹⁹ Rike tob' xkimol kib' junam quk' ri'oj, na junam ta kik'u'x quk' ri'oj. Ma we ta e ri', xekanaj ta kan quk'. Pero xeb'el k'u b'i chiqaxo'l ri'oj, y ruk' wa' kaq'alajinik na jinta junoq chike rike e quk'il ri'oj.

²⁰ Ek'u ralaq na alaq ta jela' pacha' rike, ma ya'tal che ralaq ri Ruxlab'ixel ri Jun lik nim uq'ij Santo y ruma k'u wa' onoje alaq eta'am alaq ri Q'ijisaq.

²¹ Kantz'ib'aj pan wa' che alaq, na e ta ruma na eta'am ta alaq ri Q'ijisaq re ri Dios, ma e ruma ne ri eta'am alaq wa' yey eta'am chi k'u alaq na jinta juna raq'ub'al no'jital lo che ri Q'ijisaq.

²² ¿China taq ri lik e aj raq'ul? E taq ri kakib'i'ij: «Ri Jesús na e ta Rucha'o'n lo ri Dios.» Ek'u taq ri kakib'i'ij wa', na xew ta eyaktajinaq chirij Ruk'ajol ri Dios, ma jenela' eyaktajinaq chirij ri Qaqaw Dios.

---

* **2:18** 2 Ts. 2:3-4

²³ E junoq kub'i'ij: «Ri Jesús na e ta Uk'ajol ri Dios,» ri' na jinta ri Qaqaw Dios ruk'. No'j ri kuq'alajisaj: «Ri Jesús e Uk'ajol ri Dios,» ri' k'o ri Qaqaw Dios ruk'.

²⁴ Ek'u ri xex chi tom wi lo alaq puwi ri Cristo, e tikila ri' chupa ri anima' alaq. Yey we e u'anom ri', k'o chi alaq puq'ab' ri Qaqaw Dios y puq'ab' Ruk'ajol.

²⁵ Ek'u b'i'tisinik wa' u'anom kan ri Qanima-jawal Jesucristo: E ri kuya ri k'aslemal na jinta utaqexik chiqe.

²⁶ Kantz'ib'aj k'u pan wa' che alaq, ma e k'o ri kakaj kakisok alaq.

²⁷ No'j ralaq k'o chi pa anima' alaq ri Uxlab'ixel ya'tal che alaq ruma ri Qanimajawal Jesucristo. E uwari'che na kajawax taj kak'un lo junoq ruk' k'utunik lik junwi chwa ri q'alajisam chi che alaq, ma ri Ruxlab'ixel ri Dios e kak'utuw che alaq ronoje ri Q'ijsaq re ri Dios. Y janipa ri kuk'ut Rire, lik qatzij, na raq'ub'al taj. Ruma k'u ri', tikila alaq chi utz chupa ri majom alaq che ri Ruxlab'ixel ri Dios.

²⁸ Ek'u wo'ora, ri alaq walk'o'al chupa rub'i' ri Dios, mesaj ib' alaq puq'ab' ri Qanimajawal Jesucristo, cha' ruk' kub'ulib'al qak'u'x kaqoy'e'j Rire y na koj'ix ta chwach Rire echiri' kaq'alajin uwach pa ruk'unib'al.

²⁹ Ralaq eta'am chi alaq wa': Rire lik jusuk'. Cheta'maj k'u alaq ri': E janipa ri kaki'an ri lik jusuk', eb'alaxinaq chi chupa rub'i' Rire.

3

Oj ralk'o'al ri Dios

¹ Ch'ob'lo pe alaq puwi ri saqil rutzil uk'u'x ri Qaqaw Dios, ma lik k'ax kojuna'lo y uya'om ri kab'i'x chiqe oj ralk'o'al Rire. E uwari'che ri winaq e k'lo che ruwachulew, ri k'amaja' kakikoj rub'i' ri Jesús, na keta'am taj oj china ri'oj chwach ri Dios, ma rike na keta'am ta uwach Rire.

² Hermanos, wo'ora oj chi ralk'o'al ri Dios, tob' k'amaja' kaq'alajinik sa' ri koju'ana chiqawach apanoq. Pero qeta'am k'ut echiri' kaq'alajin uwach ri Qanimajawal Jesucristo, koju'ana jela' pacha' Rire, ma kaqilo y kaqeta'maj k'u uwach chi utz.

³ Janipa ri kub'ul pan kik'u'x che wa', kaki-chomaj ri kib'inik kisilab'ik chikib'il kib' cha' ku'ana jela' pacha' ruchomal rub'inik ri Qanima-jawal.

⁴ Janipa k'u ri kemakunik e kakipalajij Rutzij Upixab' ri Dios, ma ri mak e rupalajixik Rutzij Upixab' ri Dios.

⁵ Eta'am chi k'u alaq, ri Qanimajawal Jesucristo xk'unik re kojresaj puq'ab' ri mak yey Rire na jinta k'ana umak.

⁶ Janipa k'u ri ki'anom xa jun ruk' ri Qanima-jawal Jesucristo, ri' na kakiya ta chi kib' che u'anik ri mak. Yey janipa ri kiya'om kib' che u'anik ri mak, ri' na kakimaj ta usuk' china ri Cristo y na keta'am tane uwach.

⁷ Alaq walk'o'al chupa rub'i' ri Dios, mak'lo masokow e alaq. Ma e junoq katajin che u'anik ri utz, ri' jusuk' rub'inik usilab'ik jela' pacha' rub'inik ri Qanimajawal Jesucristo lik jusuk'.

⁸ E junoq k'a k'lo pa mak, ri' re ritzel winaq, ma ritzel winaq lik rewi aj mak chwi xjeqi' lo

ruwachulew. Ruma ne k'u wa' xk'un Ruk'ajol ri Dios cha' kolu'sacha uwach janipa ri u'anom ritzel winaq.

⁹ Yey ri u'anom chi ralk'o'al ri Dios, na kuya ta rib' che u'anik ri mak, ma ri Dios uya'om chi jun k'ak' k'aslemal che. Ruma k'u ri', na utz taj k'a kak'o'ji' pa ri mak, ma u'anom chi ralk'o'al ri Dios.

¹⁰ Ruk' k'u ri' wa', kaq'alajinik china taq ri e ralk'o'al ri Dios yey kaq'alajinik e china taq ri e ralk'o'al ritzel winaq. Ma e junoq na ku'an ta ri jusuk' yey na k'ax tane kuna' ri ratz-uchaq', ri' na ralk'o'al ta ri Dios.

K'ax qana'a qib' chinima qonoje

¹¹ E tzij wa' xex chi tom wi lo alaq: K'ax qana'a qib' chinima qonoje.*

¹² Maqa'an qe'oj pacha' ri xu'an ri Caín, ma rire e re ritzel winaq y ruma ri' xukamisaj ruhaq'. ¿Su'b'e xukamisaj? Ma e taq ri xu'an ri Abel lik jusuk' chwach ri Dios; no'j e taq ri xu'an rire na chom ta uwach.

¹³ Alaq nu hermanos, makam anima' alaq che we ri na keta'am ta uwach ri Dios tzel kakil alaq.

¹⁴ Ri'oj qeta'am ojelinaq chi lo chupa ri b'e re ri kamik yey wo'ora oj k'o chi chupa ri b'e re ri k'aslemal, ma k'ax keqana' ri qa hermanos. No'j e junoq na k'ax ta kuna' ru hermano, ri' k'a k'o chupa ri b'e re ri kamik.

¹⁵ Ek'u junoq tzel karil ru hermano, ri' kamisanel chwach ri Dios; yey eta'am alaq, e juna kamisanel na taqal ta che kaya'i' uk'aslemal na jinta utaqexik.

---

* **3:11** Lv. 19:18; Jn. 13:34

16 Ri'oj qamajom usuk' sa' ri saqil rutzil k'u'xaj, ma ri Jesús xuk'ut wa' chiqe echiri' xuya rib' pa kamik quma ri'oj. Jek'uri'la', ri'oj chirajawaxik wi kaqaya qanima' che kito'ik ri qa hermanos tob' ne ruma wa' kojkamisaxik.

17 Yey we k'o junoq lik k'o ub'itaq re y karilo k'o kajawax che ri ratz-uchaq', pero na kajuch' ka'n ta pa ranima', ¿k'o neb'a rutzil uk'u'x ri Dios ri' pa ranima'? Na jintaj.

18 Alaq walk'o'al chupa rub'i' ri Dios, na xa ta kaqab'i'ij ruk' uwa qe' k'ax kaqana' qib', ma ri lik chirajawaxik wi e kaq'alajin ri rutzil qak'u'x ruk' taq ri utz kaqa'ano.

19 We ek'u kaqa'an wa', kaq'alajinik oj re ri Q'ijsaq yey kaqana' k'u ri' lik utz qa'anom chwach ri Dios.

20 Tob' k'u kaqana' chiqak'u'x k'o ri na utz taj qa'anom, na ruk' ta k'u ri', ri kub'i'ij ri Dios e más k'o uwach chwa ri kub'i'ij ri qanima', ma ri Dios lik reta'am ronoje.

21 Hermanos, we kaqana' chiqak'u'x na oj jinta pa mak, k'o ukowil qak'u'x ri' chwach ri Dios.

22 Yey we k'o kaqatz'onoj che, Rire kuya na chiqe, ma e kojtajin che u'anikil ri kub'i'ij Rutzij Upixab' y e kaqa'an ri kuk'ul uk'u'x Rire.

23 Ek'u utaqanik wa' chiqe: Qakojo rub'i' ri Jesucristo, Ruk'ajol ri Dios, yey k'ax qana'a qib' chiqawach jela' pacha' ri xojutaq Rire che u'anik.

24 E junoq katajin che u'anik ri kub'i'ij Rutzij Upixab' ri Dios, ri' puq'ab' ri Dios k'owi y ri Dios jeqel pa ranima'. Ruma k'u ri Ruxlab'ixel uya'om ri Dios chiqe, lik qeta'am Rire jeqel pa qanima'.

4

Ru'anik kaqeta'maj we juna k'utunik petinaq ruk'ri Dios

¹ Hermanos, lik e k'i ri q'alajisanelab' xa e sokoso'nel eb'enaq pa taq ri tinamit che ruwachulew re kaki'an k'utunik. E uwari'che makoj alaq ruch'a'tem junoq xew ruma kub'i'ij k'o uq'alajisam lo ri Ruxlab'ixel ri Dios che. Ri 'ana alaq e lik ch'ob'o alaq we wa kub'i'ij paqatzij wi re ri Dios.

² ¿Su'anik kaqeta'maj we ruk'utunik junoq petinaq ruk'ri Ruxlab'ixel ri Dios? Petinaq ruk'ri Dios we e kujikib'a' wa': «Ri Jesucristo e Rucha'o'n lo ri Dios yey xu'an achi echiri' xk'un che ruwachulew.»

³ No'j we junwi ri kub'i'ij, q'alaj k'u ri ruk'utunik na ruk' ta ri Dios petinaq wi, ma e petinaq ruk'ri jun kab'i'x “anticristo” che; wa' e ri tom chi alaq kak'unik yey wo'ora kachakun chi ne che ruwachulew.

⁴ Alaq walk'o'al chupa rub'i' ri Dios, ralaq alaq re ri Dios y ch'ijom chi alaq kichuq'ab' wa' wa q'alajisanelab' xa e sokoso'nel; ma ri Uxlab'ixel k'o uk' ralaq más k'o uchuq'ab' chwa ri jun k'o che ruwachulew.

⁵ Ma rike xa e re ruwachulew, e uwari'che xa re ruwachulew ri kakik'utu; yey taq k'u ri winaq re ruwachulew e lik kakitaqej ri kik'utunik rike.

⁶ Pero ri'oj oj re ri Dios, yey ri keta'am uwach ri Dios e kakitaqej ri qak'utunik ri'oj, no'j taq ri na e ta re ri Dios na kakitaqej ta ri qak'utunik ri'oj. Jela' k'u ri' kaqeta'maj we juna k'utunik petinaq

ruk' ri Uxlab'ixel re ri Q'ijsaq o petinaq ruk' ri jun xa sokoso'nel.

Ri Dios e aj rutzil k'u'xaj

⁷ Hermanos, lik chirajawaxik wi k'ax qana'a qib' chiqawach, ma ri rutzil k'u'xaj ruk' ri Dios kape wi. E junoq k'o rutzil k'u'xaj ruk', ri' alaxinaq pa rub'i' ri Dios yey reta'am uwach ri Dios;

⁸ no'j e junoq na jinta rutzil k'u'xaj ruk', ri' na reta'am ta uwach ri Dios, ma ri Dios e aj rutzil k'u'xaj.

⁹ Ri rutzil uk'u'x ri Dios xq'alajinik echiri' xutaq lo che ruwachulew ri lik xew Uk'ajol ri', cha' ruma Rire kak'oji' qak'aslemal.

¹⁰ Ri saqil rutzil k'u'xaj kaq'alajinik na ruma ta e ri'oj ri k'ax xojna'w re ri Dios, ma e Rire ri k'ax xna'w qe ri'oj nab'e y xutaq lo Ruk'ajol cha' kolu'ya'a rib' paqak'axel re tojb'al ri qamak.

¹¹ Hermanos, ri Dios xu'an wa', k'utub'al re ri rutzil uk'u'x chiqe; ruma k'u ri' chirajawaxik ri'oj k'ax qana'a qib' chiqawach.

¹² Na jinta junoq iliyom uwach ri Dios; pero we k'ax kaqana' qib' chiqawach, ri' kaq'alajinik jeqel ri Dios pa qanima' y pa saqil wi k'o ri rutzil uk'u'x Rire pa qanima'.

¹³ Kaqeta'maj k'u ri', oj k'o puq'ab' ri Dios yey Rire jeqel pa qanima', ma Rire uya'om ri Ruxlab'ixel chiqe.

¹⁴ Yey ri'oj* qilom y kaqaq'alajisaj ri xu'an ri Qaqaw: Rire xutaq lo Ruk'ajol re keb'ukolob'ej konoje ri tikawex.

---

* **4:14** "Ri'oj": Wa' e ri Juan kuk' ri jujun chik xketa'maj uwach ri Jesús echiri' Rire xk'oji' wara che ruwachulew.

¹⁵ E junog kuq'alajisaj: «Ri Jesús e Uk'ajol ri Dios», ri' jeqel ri Dios pa ranima' yey rire k'o puq'ab' ri Dios.

¹⁶ Ri'oj qeta'am y qakojom ri Dios lik k'ax kojuna'o. Ri Dios e aj rutzil k'u'xaj; ek'u junog k'o ri rutzil k'u'xaj pa ranima', ri' k'o puq'ab' ri Dios yey ri Dios jeqel pa ranima' rire.

¹⁷ We ri rutzil uk'u'x ri Dios pa saqil wi k'o pa qanima', ri' lik kub'ul qak'u'x y na kaqaxi'ij ta qib' chwa ruq'ijol ri q'atb'al tzij, ma jela' pacha' rub'inik ri Jesús, jek'ula' kojb'in ri'oj wara che ruwachulew.

¹⁸ We ri rutzil uk'u'x ri Dios k'o pa qanima', na jinta kaqaxi'ij qib' che, ma ri saqil rutzil uk'u'x ri Dios karesaj ri xi'in ib' chiqe. Pero we junog kuxi'ij rib', e ruma kuna'o kape q'atb'al tzij puwi'. E uwari'che we junog k'a kuxi'ij rib', ri' k'amaja' kumaj usuk' pa saqil wi ri rutzil uk'u'x ri Dios.

¹⁹ Ri'oj k'ax kaqana' ri Dios ma e Rire k'ax xna'w qe ri'oj nab'e.

²⁰ We k'o junog kub'i'ij: «Ri'in k'ax kann'a' ri Dios,» yey tzel karil ri ratz-uchaq', ri' xa aj raq'ul. Ma e junog na k'ax ta kuna' ri ratz-uchaq' ri karil uwach, ¿su'anik k'u ri' k'ax kuna' ri Dios ri na rilom ta uwach?

²¹ E ri Dios ya'yom wa' wa taqanik chiqe: «E junog k'ax kuna' ri Dios, lik chirajawaxik k'ax cheb'una'a ri ratz-uchaq'.»*

5

Kaqach'ij uchuq'ab' ri na utz taj ruma ri

---

* **4:21** Mt. 22:37-39; Mr. 12:29-31

kub'ulib'al qak'u'x ruk' ri Jesús

¹ E junoq kukojo ri Jesús e Ucha'o'n lo ri Dios, ri' alaxinaq chi chupa rub'i' ri Dios. Yey we k'ax kaqana' ri Dios, ri' k'ax keqana' ri e ralk'o'al Rire.

² Chwi k'u ri' wa' kaqeta'maj k'ax keqana' ri e ralk'o'al ri Dios, we k'ax kaqana' ri Dios y kojtajin che u'anik ri kub'i'ij Rutzij Upixab'.

³ Ma ri k'utub'al re ri rutzil qak'u'x che ri Dios, e ri kaqa'an janipa ri kub'i'ij Rutzij Upixab' yey wa' na k'ayew taj ka'anik.

⁴ Ma qonoje ri oj alaxinaq chi chupa rub'i' ri Dios, kaqach'ij uchuq'ab' ri na utz taj k'o che ruwachulew, yey kaqa'an wa' ruma ri kub'ulib'al qak'u'x ruk' Rire.

⁵ ¿China k'u ri kach'ijow uchuq'ab' ri na utz taj k'o che ruwachulew? E junoq kukojo ri Jesús e Uk'ajol ri Dios.

Ri uq'alajisan ri Dios puwi Ruk'ajol

⁶ Ri Qanimajawal Jesucristo xk'un che ruwachulew y xq'alajin k'ut china Rire echiri' xuk'ul ri ya' re bautismo* y echiri' xturuw rukik'el; na xew ta k'u ruma ri bautismo ruk' ya' ma ruk' ne rukik'el xturuwik. Ek'u ri Ruxlab'ixel ri Dios xq'alajisan re wa'; yey ronoje ri kub'i'ij Rire, lik qatzij.

⁷ E oxib' k'u ri keq'alajisan puwi ri lik qatzij:*

---

* **5:6** Mt. 3:16   * **5:7** Pa ri versículo 7 y jeqeb'al re ri versículo 8, k'o jujun manuscritos kakib'i'ij: «E oxib' k'u ri e k'o chila' chikaj keq'alajisan puwi ri lik qatzij: Ri Qaqaw Dios, ri Tzij y ri Ruxlab'ixel ri Dios. Koxchal k'u ri' wa' xa jun ki'anom. Yey e oxib' ri keq'alajisan puwi ri lik qatzij wara che ruwachulew.»

⁸ ri Ruxlab'ixel ri Dios, ri bautismo re ri Jesús ruk' ya' y rukik'el ri Jesús xturuw chwa ri cruz; yey uroxchal wa' junam ri kakiq'alajisaj.

⁹ Ri'oj kaqak'ul ri kakiq'alajisaj ri tikawex, pero janipa ri kub'i'ij ri Dios más k'o uwach chwa ri kakib'i'ij ri tikawex; ruma k'u ri' lik chirajawaxik kaqak'ul janipa ri kuq'alajisaj Rire puwi Ruk'ajol.

¹⁰ E junoq kub'ul uk'u'x ruk' Ruk'ajol ri Dios, ri' ukojom janipa ri uq'alajisam ri Dios puwi Ruk'ajol. No'j ri na kukoj ta ri kub'i'ij ri Dios, e pacha' ku'an aj raq'ul che ri Dios, ma na kukoj ta ri uq'alajisam ri Dios puwi Ruk'ajol.

¹¹ Y ri q'alajisam e wa': Ri Dios uya'om qak'aslemal na jinta utaqexik, yey wa' wa k'aslemal xew kariqitaj ruma Ruk'ajol.

¹² E junoq uk'ulum Ruk'ajol ri Dios pa ranima', ri' ya'tal chi wa' wa k'aslemal che; no'j e junoq na uk'ulum ta Ruk'ajol ri Dios pa ranima', ri' na ya'tal ta wa' wa k'aslemal che.

¹³ Kantz'ib'aj pan wa' che alaq ri kojom alaq rub'i' Ruk'ajol ri Dios, cha' keta'maj alaq k'o k'aslemal alaq na jinta utaqexik.

K'isb'al uch'a'tem ri Juan chike ri hermanos

¹⁴ Kub'ul qak'u'x ruk' ri Dios ma qeta'am we ri kaqatz'onoj che e chirij janipa ri karaj Rire, kojuta k'u ri'.

¹⁵ Yey we qeta'am Rire kojuto, qeta'am k'u ri' kuya chiqe sa' ri qatz'onom che.

¹⁶ We k'o junoq karil juna hermano katzaq pa mak, yey we wa' wa mak na kuk'am tub'i pa ri kamik chwach ri Dios,* chu'ana k'u orar ri'

* **5:16** 1 Jn. 2:22; 4:3; Mt. 12:31-32; Heb. 6:4-6

cha' wa hermano kutzelej utzij chwach ri Dios y jek'ula' ri Dios kuya uk'aslemal. Wa' e we ri mak na kuk'am tub'i pa ri kamik chwach ri Dios. Pero k'o mak kuk'am b'i jun pa ri kamik chwach ri Dios;† chwi k'u ri' wa' na kamb'i'ij taj we k'a ka'an orar puwi ri ka'anaw re.

¹⁷ Ronoje ri na jusuk' taj ka'anik e mak chwach ri Dios, pero k'o mak na kuk'am tub'i jun pa ri kamik na jinta utaqexik.

¹⁸ Qeta'am k'ut, e janipa ri eb'alaxinaq chupa rub'i' ri Dios, na kakitijoj ta chi kib' che u'anik ri mak; ma Ruk'ajol ri Dios e kachajin ke cha' na ketzaq ta puq'ab' ritzel winaq.

¹⁹ Lik k'u qeta'am oj re ri Dios, y qeta'am taq ri winaq re ruwachulew puq'ab' ritzel winaq e k'o wi.

²⁰ Y qeta'am k'ut, Ruk'ajol ri Dios xk'un che ruwachulew, yey uya'om qana'oj cha' kaqeta'maj uwach ri Jun paqatzij wi e Dios. Y oj k'o k'u puq'ab' ri paqatzij wi e Dios, ma oj k'o puq'ab' Ruk'ajol Jesucristo. Xew Rire paqatzij wi e Dios y e Rire ri kuya ri k'aslemal na jinta utaqexik.

²¹ Alaq walk'o'al chupa rub'i' ri Dios, maloq'nimaj alaq taq ri tiox. Amén.

---

† **5:16** “Mak kuk'am b'i jun pa ri kamik chwach ri Dios”: Wa' e ke'elawi, ri mak más nim e we jun na karaj taj kuko'oj rub'i' ri Cristo, ma ri ka'anaw re wa' na jinta uk'aslemal chwach ri Dios.

Ri utzilaj tzij re ri kanimajawal Jesucristo New Testament in Achi Rabinal; acr (GT:acrN:Achi)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Achi

Dialect: Rabinal

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Achi

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 31 Aug 2023

c47d5e0e-42c2-5f90-9b73-ce40b05f740d